

CZARNÓWKO, Fpl. 5. Vor- und frühgeschichtliche Gräberfelder in Pommern. Teil 1

(red./Hrsg. J. Andrzejowski)

(wersja cyfrowa na CD / Digital-Version auf CD)

Muzeum w Lęborku

Fundacja Monumenta Archaeologica Barbarica

Lębork-Warszawa 2015

256 S.

ISSN 1426-3998

ISBN 978-83-929977-1-9 (Muzeum w Lęborku)

ISBN 978-83-943543-2-9 (Fundacja Monumenta Archaeologica Barbarica)

(wersja papierowa / Druckversion)

Muzeum w Łęborku

Fundacja Monumenta Archaeologica Barbarica
Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie
Łębork-Warszawa 2018

256 S. + wkładka / Beilage (30 cm)

ISSN 1426-3998

ISBN 978-83-929977-1-9 (Muzeum w Łęborku)

ISBN 978-83-943543-9-8 (Fundacja Monumenta Archaeologica Barbarica)

ISBN 978-83-60099-92-6 (Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie)

(PL) Czarnówko, gmina Nowa Wieś Łęborska, powiat łęborski, woj. pomorskie, stan. 5

Czarnówko koło Łęborka to największe cmentarzysko – a właściwie: cmentarzyska – z późnej starożytności nie tylko na ziemiach polskich, ale i w całej Europie Środkowej. Stanowisko odkryto w 1972 roku i niemal w całości zbadano wykopaliskowo w latach 1973–2000 oraz 2008–2013. Prace terenowe wznowiono – choć już na mniejszą skalę – w 2015 roku, po przypadkowym odkryciu kolejnego grobu daleko poza znanym obszarem nekropolii. Trwają one do dziś ...

Ogromna większość grobów pochodzi z czasów od wczesnej epoki żelaza po młodszy okres wpływów rzymskich i wiąże się z nekropolami kultur pomorskiej, oksywskiej i wielbarskiej. Fundacja Monumenta Archaeologica Barbarica patronuje projektowi opracowania jego monografii, realizowanemu w Muzeum w Łęborku.

Pierwsza część monografii Czarnówka przynosi zarys historii badań stanowiska (z pełnym planem cmentarzyska) i pełne opracowania dwóch niewielkich nekropoli – z okresu wędrówek ludów oraz z wczesnego średniowiecza, a także kilka opracowań wyników badań specjalistycznych: serię oznaczeń szczątków antropologicznych, wyniki badań nielicznych materiałów archeozoologicznych, opracowanie wyników oznaczeń szczątków drewna i węgla drzewnych, wyniki i interpretację największej liczby analiz składu chemicznego zabytków (w większości kultury wielbarskiej) ze stopów miedzi i metali szlachetnych, jakie w Polsce wykonano dotychczas dla jednego stanowiska, analizę szczątków tkanin wraz z rekonstrukcją płaszcza „paradnego” oraz opatrzony komentarzem archeologicznym zespół dat radiowęglowych.

Wersja cyfrowa, opublikowana w 2015 roku, powstała w ramach projektu *Okruch złota w popiele ogniska ...*

zrealizowanego przez Muzeum w Łęborku, współfinansowanego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu

Dziedzictwo kulturowe

prowadzonego przez Narodowy Instytut Dziedzictwa, priorytet

Ochrona zabytków archeologicznych

. W 2018 roku ukazała się wersja papierowa tomu sfinansowana ze środków własnych Muzeum w Łęborku, we współpracy z Fundacją Monumenta Archaeologica Barbarica i Państwowym Muzeum Archeologicznym w Warszawie.

Tom ten ukazał się w 2015 roku w jęz. polskim, jako wolumin V serii pobocznej Monumenta Archaeologica Barbarica. Series Gemina.

(DE) Czarnówko, Gemeinde Nowa Wieś Łęborska, Kreis Łębork, Wojewodschaft Pomorskie, Fpl. 5

Bei Czarnówko bei Łębork handelt es sich um das größte frühgeschichtliche Gräberfeld – eigentlich um den größten Gräberfeldkomplex – nicht nur in Polen, sondern in ganz Mitteleuropa. Der Fundplatz wurde 1972 entdeckt und in den Jahren 1973–2000 und 2008–2013 nahezu vollständig ausgegraben. Die Feldforschungen wurden – wenn auch in kleinerem Maßstab – 2015 wieder aufgenommen, als man zufällig auf ein weit außerhalb des bekannten Areals der Nekropole gelegenes Grab stieß. Sie dauern bis heute an...

Die meisten Gräber datieren in die Periode von der frühen Eisenzeit bis in die jüngere Kaiserzeit und lassen sich mit der Pommerschen Kultur, der Oksywie-Kultur und der Wielbark-Kultur verbinden. Die Stiftung Monumenta Archaeologica Barbarica fördert das durch das Museum in Lębork realisierte Projekt einer Publikation der Grabungsergebnisse.

Der erste Teil der Czarnówko betreffenden Serie enthält einen Abriss zur Entdeckungsgeschichte (mit Gräberfeldplan) und die Vorlage zweier kleiner Nekropolen – aus der Völkerwanderungszeit und dem Frühmittelalter – sowie die Vorlage naturwissenschaftlicher Untersuchungen – anthropologische Bestimmungen, paläozoologische Untersuchungen, Holzartenbestimmungen, Ergebnisse und Interpretation von metallkundlichen Analysen der größten bis dato in Polen untersuchten Serie von Artefakten eines Fundplatzes aus Kupferlegierung und Edelmetall (mehrheitlich der Wielbark-Kultur) – und den Untersuchungen zu den Textilresten samt Rekonstruktion eines „Prunkmantels“. Ergänzt wird der Band durch eine kommentierte Vorlage von C14-Datierungen.

Die im Jahr 2015 erschienene Digital-Version entstand im Rahmen des Projektes *Okruch złota w popiele ogniska...*

, realisiert durch das Museum in Lębork, teilfinanziert durch das Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego im Rahmen des vom Narodowy Instytut Dziedzictwa geführten Programmes

Dziedzictwo kulturowe

, Priorität

Ochrona zabytków archeologicznych

und erschien, finanziert aus Eigenmitteln des Museums in Lębork, in Zusammenarbeit mit der Stiftung Monumenta Archaeologica Barbarica und dem Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie in gedruckter Form im Jahr 2018.

Der Band erscheint im Jahr 2015 auch auf Polnisch als Band V der Nebenserie Monumenta Archaeologica Barbarica. Series Gemina.

NARODOWY INSTYTUT
DZIEDZICTWA
NATIONAL HERITAGE BOARD OF POLAND

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.